

ارزشیابی درس ۱۵

خانم آئینه و خانم قوامی نژاد

۱. در هر عبارت ، معنی واژه مشخص شده را داخل کمانک بنویس.

الف (جز دانش و حکمت نبود میوه ی انسان (.....))

ب (کز من نه دگر بیخ و بنی ماند و نه شاخی (.....))

پ (اندام مرا سوخت چنین ز آتش ادبار (.....))

ت (از جور تبر زار بنالید سپیدار (.....))

پ) ادبار: بدبختی

ب) بُن: ریشه

الف) حکمت: دانش

ت) جور: ستم

۲. مخالف (متضاد) هر واژه را در ابیات زیر پیدا کن .

خندید - سودمند - شروع - نالایق - خوشبختی - خاموش کرد

الف (دهقان چو تنور خود از این هیمة برافروخت بگریست سپیدار و چنین گفت دگر بار

ب (از گفته‌ی ناکرده و بیهوده چه حاصل؟ کردار نکو کن که نه سودی ست ز گفتار

پ (آن شاخ که سر بر کشد و میوه نیارد فرجام به جز سوختنش نیست سزاوار

ت (آوخ که شدم هیزم و آتشگر گیتی اندام مرا سوخت چنین ز آتش ادبار

بگریست = خندید   برافروخت = خاموش کرد

ادبار = خوشبختی   بیهوده = سودمند

فرجام = شروع   سزاوار = نالایق

۳. در کدام گزینه ، شبه جمله به کار نرفته است ؟

الف (دود آه سینه‌ی نالان من سوخت این افسردگان خام را

ب (هر کس ز جمله عالم از تو نصیب دارند عشق تو شد نصیبم ، احسنت ای کرامت

پ (خوشا آنان که الله یارشان بی به حمد و قول هو الله کارشان بی

ت (دل می رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

. گزینه «الف»

۴. آرایه‌ی ادبی مقابل کدام مصراع ، صحیح بیان نشده است؟ آن را اصلاح کن .

الف) اندام مرا سوخت چنین ز آتش ادبار (تشبیه)

ب) خندید بر او شعله که از دست که نالی؟ (شخصیت بخشی)

پ) جز دانش و حکمت نبود میوه‌ی انسان (شخصیت بخشی)

ت) آسان گذرد گر شب و روز و مه و سالت (مراعات نظیر)

پ) دانش و حکمت به میوه تشبیه شده است - دانش و حکمت، تناسب دارند.

۵. در هر گروه از ترکیب‌های زیر، یک ترکیب، موصوف و صفت است. آن را مشخص کن.

الف) میوه فروش هنر - همیشه بسیار - آتش ادبار

ب) مردی جاهل - آتشگر گیتی - جرم تو

پ) جور تبر - گفته‌ی ناکرده - روز عمل

الف) همیشه بسیار   ب) مردی جاهل   پ) گفته‌ی ناکرده

..

۶. در کدام گزینه ، همه ی واژه‌ها ، مخفّف نیستند ؟

الف (نگهبان - پار - پادشه

ب) هُشیار - جاودان - کِشتگه

پ (دی - بگریست - مه

ت (آر - نکو - دگر

پ) بگریست، مخفّف نیست

۷. در کدام گزینه، فعل حذف نشده است؟

الف) گفتش تبر آهسته که جرم تو همین بس

ب) کردار نکو کن که نه سودیست ز گفتار

ب)

الف) جرم تو همین بس (است)

پ) چه حاصل (داری)

ت) این دگّه (است) و بازار (است)

پ) از گفته‌ی ناکرده و بیهوده چه حاصل؟

ت) ای میوه فروش هنر این دگّه و بازار

۸. متنی بنویس که در آن « ستاره » و « خورشید » با هم در حال مناظره باشند .

